

Ingovernable

«El sistema de la Transició, dissenyat per a un escenari de bipartidisme, resulta inviable en un context de fragmentació com el que mostren els resultats d'aquests 28A»

El sistema creat per la Constitució de 1978 preveu una gestió de l'Estat per part de dos grans partits que s'alternaven en el poder, i alguns petits partits perifèrics que rebien alguna engruna de tant en tant si feien bonat. Amb aquest mecanisme funcionaven tots els poders de l'Estat i permetia desenvolupar una democràcia tutel·lada -atada i ben atada.

El disseny del 78 ha saltat pels aires. El sistema no funciona, és impossible de gestionar en un context de fragmentació política com el que dibuixen els resultats del 28A. L'esquema pensat per dos grans partits grinyola i es desencanaixa amb uns resultats en el que cap partit no supera el 30% i on les aritmètiques parlamentàries són una alquímia impossible.

Vistes sota el prisma català, les eleccions semblen haver esvaït un dels dos grans temors de l'independentisme: una suma de les dretes preparades per a una nova Reconquesta, però no pas l'altre (potser més nefast encara): una suma PSOE+C's amb la mateixa ambició, però que buscarà "conseguir el efecto sin que se note el cuidado". Les conseqüències d'aquest pacte per a Catalunya seran devastadores.

ERC, que ha obtingut uns resultats notables, no ha aconseguit la clau aritmètica de la governabilitat d'Espanya. Les pressions per atorgar un xec en blanc com el de la moció de censura per evitar el pacte amb C's serà molt intensa per als republicans. Els de Junqueras es queden, això sí, amb el primer dels tres asos que determinaran qui liderarà el nou embat democràtic contra l'Estat. Els altres dos es repartiran amb les municipals i les europees.

Evidentment, això no implica que ningú no pugui dir blat encara, en relació al procés independentista. Que ningú no doni per descomptada cap cessió vers Catalunya, car és possible que els grans partits espanyols prefereixin una repetició electoral -un altre cop- abans de claudicar davant els separatistes.

Paradoxalment, el partit que pràcticament ha duplicat escons, Ciudadanos, pot ser condemnat a la irrellevància o elevat a la glòria en funció de si sumen o no amb el PSOE. El que sembla clar és que Ciudadanos s'ha estancat a Catalunya i que Inés Arrimades no ha pogut consolidar la polarització del 21D.

Passi el que passi en funció dels resultats del 28A, el que sembla evident és que l'Estat espanyol és ingovernable amb un Congrés fragmentat, perquè el sistema va ser dissenyat pensant en dos partits forts, com als EUA o al Regne Unit, i no com a Israel, on les coalicions múltiples sempre han format part del paisatge. Les esquerdes que fan trontollar la democràcia espanyola es faran més grans. Si això serà una oportunitat o no per als que volen una República Catalana, encara és una incògnita.